

Koncert Katedry Organów

BACH I HÄNDEL

muzyczne spotkanie kompozytorów
w 340. rocznicę ich urodzin

Opieka artystyczna:
prof. dr hab. Bartosz Jakubczak

24 III 2025, poniedziałek
godz. 19:00

Sala Koncertowa UMFC
ul. Okólnik 2, Warszawa

Katedra Organów Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina pragnie uczcić przypadającą w tym roku 340. rocznicę urodzin dwóch najwybitniejszych kompozytorów epoki baroku - Johanna Sebastiana Bacha (1685-1750) oraz Georga Friedricha Händla (1685-1759). Źródła historyczne dowodzą, że Ci dwaj twórcy nigdy osobiście się nie spotkali. Dzisiejszy koncert daje zatem znakomitą okazję do uczestniczenia w „muzycznym spotkaniu” obu kompozytorów.

Twórczość organowa towarzyszyła J.S. Bachowi przez całe życie. Niewątpliwie duży wpływ na jego rozwój muzyczny miał starszy brat Johann Christoph (1671-1721), który po śmierci rodziców się nim zaopiekował: w wydanym w 1732 roku *Musikalisches Lexikon* Johann Gottfried Walther (1684-1748) napisał, że J.S. Bach zdobył podstawy umiejętności gry na instrumentach klawiszowych pod okiem swojego brata. Równie istotne dla kształtowania muzycznych i kompozytorskich umiejętności J.S. Bacha okazały się zbiory nutowe, które były w posiadaniu Johanna Christoha (*Tabulatura Eckelta*, *Andreas-Bach-Buch* oraz *Möller-Manuskript*). Antologie zawierały twórczość m.in. J.J. Frobergera, D. Buxtehudego, J.A. Reinckena, J. Pachelbela, czy G.-G. Niversa. Według Christoha Wolffa, podczas późniejszego pobytu J.S. Bacha w Arnstadt, kompozytor zamieścił w dwóch wymienionych wyżej zbiorach swoje utwory, będące odpowiedzią młodego Bacha na wyzwania siedemnastowiecznych mistrzów. Uwidacznia się w nich zarówno jego zdolność łączenia różnych wpływów, jak i tworzenie wybitnie indywidualnego języka muzycznego. Jednym z przykładów takich utworów jest słynna Passacaglia c-moll BWV 582, rozpoczynająca dzisiejszy koncert. Jest ona nawiązaniem do znajdującej się w *Andreas-Bach-Buch* Passacaglii d-moll BuxWV 161 Dietricha Buxtehudego.

Z pozostałych utworów organowych J.S. Bacha, które dzisiaj usłyszymy w wykonaniu studentów klas organów Wydziału Instrumentalnego, to kunsztowne opracowanie chorału *Schmücke dich, o liebe Seele* BWV 654 z cyklu 18 chorałów lipskich oraz monumentalne Preludium i fugę Es-dur BWV 552, stanowiące ramy zbioru *Clavierübung III*.

Pierwszym nauczycielem muzyki Georga Friedricha Händla był Friedrich Wilhelm Zachow (1663-1712). Podobnie jak w przypadku Johanna Christoha Bacha, Zachow był w posiadaniu ogromnej kolekcji muzyki niemieckiej i włoskiej. Dzięki temu młody Händel mógł zaznajomić się z twórczością czołowych kompozytorów, którą często cytował w swoich późniejszych utworach.

W 1702 roku Händel przyjął posadę organisty w kalwińskiej katedrze w Halle. Ważnym momentem dla dalszego muzycznego rozwoju Händla było spotkanie z Georgiem Philippem Telemannem (1681-1767), który namówił go do wyjazdu do Lipska. Tam Händel miał możliwość zapoznania się z muzyką operową, która później stała się wiodącym ogniwem jego twórczości. Kolejne wydarzenia, takie jak pobyt w Hamburgu (zwanego „Wenecją Północy”), gdzie powstał pierwszy niemiecki teatr operowy (tutaj grał jako skrzypek i klawesynista w orkiestrze), podróże po Włoszech (znajomość m.in. z Arcangelo Corellim, Alessandro i Domenico Scarlattimi oraz czołowymi śpiewakami operowymi) oraz pobyt w Anglii w latach 1710-1759, uczyniło Händla jednym z najbardziej rozpoznawalnych i sławnych kompozytorów.

Cykl *Six Fugues or Voluntaries* na klawesyn lub organy został wydany dopiero w 1735 roku. Przypuszcza się jednak, że skomponowany został dużo wcześniej, ok. 1716 roku. Stanowi on przykład „podręcznikowych” czterogłosowych fug manualiter, w których Händel prezentuje swój kunszt kompozytorski.

Koncert uświetni gościnnie występ studentów Wydziału Instrumentalnego innych specjalności, pracujących pod opieką artystyczną dr hab. Agaty Sapiechy, prof. UMFC oraz ad. dr Krzysztofa Garstki z Katedry Muzyki Dawnej i Klawesynu UMFC. Zespół w większości gra na instrumentarium z kolekcji instrumentów historycznych UMFC. W jego wykonaniu usłyszymy dwa utwory kameralne: Trio sonatę g-moll nr 5 z op. 2 HWV 390 G.F. Händla oraz Trio sonatę G-dur BWV 1039 J.S. Bacha. W utworach tych znajdujemy m.in. organowe reminiscencje: ostatnia część *Allegro* z Trio sonaty g-moll nr 5 op. 2 Händla jest cytowana w jego Koncercie organowym d-moll nr 4 z op. 7, zaś *Presto* z Bachowskiej Trio sonaty G-dur BWV 1039 ma swoją wersję w Trio G-dur na organy solo BWV 1027a.

Bartosz Jakubczak

PROGRAM

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685-1750)

Passacaglia c-moll BWV 582

Kamil Strojek organy

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL (1685-1759)

Fuga G-dur nr 2 HWV 606

Grzegorz Wijas pozytyw

Fuga B-dur nr 3 HWV 607

Borys Tomaszewski pozytyw

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL (1685-1759)

Trio sonata g-moll nr 5 op. 2 HWV 390

I. *Larghetto*

II. *Allegro*

III. *Adagio*

IV. *Allegro*

Weronika Kurpiel skrzypce barokowe

Stanisław Niemczycki skrzypce barokowe

Zuzanna Sęk klawesyn

Wiktoria Bloch gitara barokowa

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685-1750)

Schmücke dich, o liebe Seele BWV 654

Borys Tomaszewski organy

--- przerwa ---

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685-1750)

Trio sonata G-dur BWV 1039

I. *Adagio*

II. *Allegro ma non presto*

III. *Adagio e piano*

IV. *Presto*

Weronika Kurpiel skrzypce barokowe

Stanisław Niemczycki skrzypce barokowe

Maja Fal wiolonczela barokowa

Zuzanna Sęk klawesyn

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL (1685-1759)

Fuga a-moll nr 5 HWV 609

Ignacy Bialic pozytyw

Fuga c-moll nr 6 HWV 610

Grzegorz Wijas pozytyw

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL (1685-1759)

Sonata G-dur na flet traverso i b.c. HWV 363b

I. *Adagio*

II. *Allegro*

III. *Largo*

IV. *Presto*

Sara Prusińska flet

Ignacy Bialic organy

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685-1750)

Preludium i fuga Es-dur BWV 552

Grzegorz Bigas organy

Przygotowanie klavesynu i pozytywu: Weronika Janyst

Realizacja nagrania audio: Hanna Gładysz, Franciszek Wiszniewski

Opieka dydaktyczna nad nagraniem: as. Agnieszka Szczepańczyk

Obsługa sceny: Piotr Kosiński, Jakub Osmański, Barys Halunou

Realizacja świateł: Grzegorz Pawlak

Zapraszamy na następujące wydarzenia:

MARZEC 2025

26 KONCERT SYMFONICZNY
Wierciński | Janiak | Orkiestra Symfoniczna UMFC

27 SZKOŁA DOKTORSKA UMFC PREZENTUJE

28 WIECZÓR POLSKO-CZESKI

30 PULS

31 HARFA SOLO I W ZESPOLE

KWIECIEŃ 2025

2 MIROSŁAW ŁAWRYNOWICZ IN MEMORIAM
koncert w 20. rocznicę śmierci

**Szczegółowe informacje o koncertach dostępne w folderze koncertowym
oraz na stronie internetowej Uczelni**

Bilety na koncerty do uzyskania:

- w księgarni Chopin University Press
(pon. 16:00-20:00, wt. 12:00-16:00, śr. 16:00-20:00, czw. 12:00-16:00, pt. 12:00-16:00),
- w biletomacie w hallu wejściowym UMFC,
- online w serwisie Bilety24.

Dystrybucja z wyprzedzeniem 2 tygodni, bez możliwości rezerwacji.

BIURO KONCERTOWE UMFC

(22) 2789 235, biuro.koncertowe@chopin.edu.pl

facebook.com/UMFChopin

Opracowanie programu: Biuro Koncertowe